

FN Ostrava	Příručka pro odběr vzorků Úsek imunohematologie	Strana: 1/2
-		Revize: 01

PŘÍRUČKA PRO ODBĚR PRIMÁRNÍHO VZORKU Úsek imunohematologie

1 Požadavky na odběry

1.1 Předtransfuzní vyšetření

Vyšetření ABO a RhD, screening protilátek proti erytrocytům, zkouška kompatibility.

Metoda: sérologická metoda

Odběr vzorku:

nesrážlivá krev (EDTA), minimální objem **7 ml**
děti adekvátně menší objem - cca **2-3 ml**

1.2 Imunohematologická vyšetření

Identifikace volných a vázaných protilátek proti erytrocytům, testování antigenů erytrocytů v rámci různých klinických stavů (hemolytické stavy, potransfuzní reakce, těhotenství a riziko HON atd.).

Metoda: sérologická metoda

Odběr vzorku příjemce: nesrážlivá krev (EDTA), minimální objem **7 ml**

děti adekvátně menší objem - cca **2-3 ml**

1.3 Vyšetření bifázických hemolyzinů

Vyšetření bifázických hemolyzinů pro stanovení dg. PCH (paroxysmální chladová hemoglobinurie). Vyšetření, datum a hodinu odběru vzorku je nezbytné předem telefonicky domluvit s laboratorní speciální imunohematologie (kl.4430). Je nutné si zajistit nádobu pro přepravu vzorků při teplotě 38°C až 39°C (např. v termosce s teplou vodou).

Metoda: sérologická metoda

Odběr vzorku příjemce: srážlivá krev (celkem 20 ml) - odebrat do dvou a více zkumavek, které je nutné předem předeřít na tělesnou teplotu! Zkumavky se vzorky **dobře uzavřít** a ihned ponořit do **teplé vody (38-39°C)** v termosce. Poté **ihned transport** (nejlépe sanitka) termosky se vzorky na expedici Krevního centra. Po přijetí vzorků bude neprodleně realizováno vyšetření bifázických hemolyzinů.

Každá zkumavka musí být náležitě označena identifikačními údaji vyšetřované osoby.

2 Dodání vzorků

2.1 Uchování a přeprava

Při požadavku na **imunohematologická vyšetření** (vzorky nesrážlivé krve - EDTA, případně srážlivé krve) a **předtransfuzní vyšetření** (vzorky nesrážlivé krve - EDTA) lze transportovat **vzorky krve** při pokojové teplotě (**18-25°C**) maximálně **do 24 hodin**.

Pokud transport probíhá **déle než 24 hodin** nebo **za teploty vyšší než 25°C**, je nezbytné vzorky uchovávat **při teplotě 2-8°C** a doručit nejpozději do 4 dnů od jejich odběru.

FN Ostrava	Příručka pro odběr vzorků Úsek imunohematologie	Strana: 2/2
-		Revize: 01

Při požadavku na **vyšetření bifázických hemolyzinů** je nezbytné zajistit okamžitý transport vzorků při teplotě 38-39°C (v termosce s teplou vodou) na expedici Krevního centra FNO. Den a hodinu dodání vzorku je nutné předem domluvit s laboratoří speciální imunohematologie (kl.4430).

Transport primárních vzorků **z lůžkových/ ambulantních oddělení FNO** zajišťuje potrubní pošta, případně pracovníci donáškové služby, kteří materiál spolu s žádankami přenášejí ve stojácích vložených v termotašce nebo termoboxech. Potrubní poštou nemohou být za stanovených podmínek (teplota 18-25°C) zasílány do KC pouze vzorky na vyšetření PCH.

2.2 Žádanky

Ke každému vzorku/-ům vyšetřované osoby je třeba dodat řádně vyplněnou žádanku, v níž musí být náležitě identifikován lékař indikující vyšetření, včetně adresy žadatele a jeho telefonního spojení, dále musí obsahovat jednoznačnou identifikaci vyšetřované osoby /pacienta, včetně čísla zdravotní pojišťovny, kódu diagnózy a údaj o datu a času odběru krevního vzorku.

Laboratoře KC přijímají primární vzorky správně odebrané, nepotřísněné, v nepoškozeném obalu označené identifikačními údaji vyšetřované osoby v souladu s údaji na správně vyplněné žádance.

3 Doba odezvy

Předtransfuzní vyšetření – požadavek statim (do 1,5 hodiny), rutina/ plánovaná transfuze a rezerva (doba odezvy na den a hodinu dle požadavku indikujícího lékaře). V případě komplikovaných imunohematologických nálezů je doba odezvy prodloužena adekvátně závažnosti nálezů o hodiny až několik dnů.

Imunohematologická vyšetření a vyšetření bifázických hemolyzinů – do 2 až 5 pracovních dnů.

Zpracoval: MUDr. Martin Kořístka dne: 29.10.2020

Připomínkovala: Mgr. Zuzana Jurčková dne: 29.10.2020